

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) 404. a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egyes évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 5 korona.

Egyes száma ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADO-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi ter 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitottéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Inség.

Hiába a struccmadár politika, előbb-utóbb csak be kell ismernünk, hogy közelebb állunk ez évben az inséghez, semmint a 26 millió métermázsás terméshez. A hivatalos hiba különben nem is annyira a terméseredmény hiányos becslésében áll, hanem inkább abban, a teljesen hamis feltevésben, hogy a 26 milliót a 40 millió jó terméshez viszonyítva, közepeszerű buzatermésünk; föltéve, de korántsem megengedve, hogy 26 millió métermázsas búzánk termett ez évben (tényleg alig 20 millió), ebből sem kivételre, sem közfogyasztásra nem rendelkezhetünk abban az arányban, mint a 26:40-hez, mert első sorban levonásba hozandó a termelői rendes szükséglete, mely beletartva aratórészt, cséplőrészt, konvenziót, vetőmagot, rostahulladékokat, legalább is 3 métermázsát tesz kat. holdanként, tehát 15—16 millió métermázsas, ebből közfogyasztásra legjobb esetben oly csekélyesség kerül, mely számba sem vehető. Már most az a kérdés, hogy vajon a közlelmzésre fennmaradó 4—6 millió métermázsas elég-e? Megfontolandó továbbá, hogy a gazdasági pénzügyi szükséglete kényszeríti őket ter. nésüknek egy részét eladni, akár nélkülöshesse azt, akár nem és így biztosra vehető, hogy vagy a kormány szolgáltalt majd vetőmagot már az ősszel, vagy pedig a búzával bevett terület tetemesen csökkenni fog az 1898. évre; de kétségtelül áll az is, hogy tavaszig csak az lesz képes kegyelre nézni való buzát fentartani, a ki egyébként igen kedvező anyagi viszonyok között van.

Ha tehát kormányunk továbbra is megelégszik a hivatalos 26 millió métermázsas búzával és nem törődik azokkal, kiknek tényleg nem termett sem 5, sem 3, de 2 m. m. sem holdján, akkor oly állapotok fognak bekövetkezni, melyektől még a leghírhedtebb szivtelenségű pénzügyigazgató és a legönizőbb pénzügyminiszter is megriázódik. Akaratlanul, de könnyelműen hozzájárulnak ezek oly szociálalista osztály teremtéséhez, melyet szuronyalal felkeltani nem lehet és akkor már késő lesz óvintézkedéseket tenni.

Sürgős és szükséges, hogy máris általános intézkedések történjenek oly irányban, hogy gazdasági komplikációk egykönnyen be ne következ-

zenek. A kisbirtokos, a bérlő első sorban is megóvándó a kiméletlen adó-behajtásból és a haszonbérfizetési kép telenségéből eredhető foglaltságtól, melyek sok ezer embert nyomorba ejtenének. A megadóztatási rendszeren a pénzügyigazgatók basa módján való eljárását meg kell változtatni mielőbb, intézkedni kell sürgősen, hogy az egyébként is eladódott gazdasági lehetőségek fentarthatassák magukat és ne legyenek kitéve az ugynevezett „takarékpénztárak“ által való megfosztogatásnak. Az adófizetésre általános halasztást kell adni egész jövő ősziig, sőt, hogy igazán enyhítve legyen a súlyos helyzetben akkor általános moratorium-mot kellene, kimondani, mert hiába, Magyarország sokkal nyomorultabb helyzetben van, — mint azt kormányunk, de még képviselőink is hinni hajlandók és hogy a baj annyira terjedhetett, hogy egy féltermésű esztendő már elég arra, hogy általános inség mutakozzék, ezt köszönhetjük annak a fényes struccmadár-politikának, melyben gazdaságunk már évek óta részestül. Hiába volt minden panasza, magas parancsszóra boldognak és jó módonak kellett magunkat vallanunk, míg végre odajutottunk, hogy egy néhány milliós kivételével, Magyarországban csak szegény, hogy ne mondjam, koldus ember van és néhány ezer hivatalnok.

Ha legnagyobb gyorsasággal és erélytel nem segítenek az általános válságos helyzetben, akkor nemsokára százezreivel jelenünk meg azok ajtaján, kik tudják, vagy legalább mondják, hogy Magyarország gazdag, holott tényleg — hisz hiába minden szépités, — az inség szélén áll.

Egy szegény gazda.

EMKE.

1. kérdés: Az E. M. K. E. elnöki állására kit tart felkérőndőnek, a ki az egyet fontos kulturális és társadalmi missziójára való tekintettel, a társadalomban elfoglalt állásánál és köztevékenységénél fogva ezen tiszti betöltésére véleménye szerint leginkább alkalmas?

2. kérdés: Helyesli-e az alapszabályoknak azt a módosítását, hogy az évi rendes díjak 2 ftról 5 ftra, a pártolói tagsági díjak pedig évi 1 ftről 2 ftra felemeltessenek s reméli-e, hogy ezáltal nagyobb anyagi eredményt az egyet ügyei iránt pedig szélesebb körű érdeklődés fog elérni. Igen-e vagy nem?

3. kérdés: Helyesli-e, hogy a régi alapítók a választmányból kihagyassanak. Igen-e vagy nem?

4. kérdés: Szükségesnek s az egyetület ügymenetére, alaptörvényének gyarapodására előnyösnek tartja-e, hogy az alapszabályok egy módosításának, miképp ezentul belépő alapítók a választmány tagjai ne legyenek? Igen-e, vagy nem?

5. kérdés: Helyesnek tartja-e azt, hogy az alapszabályok által meghatározott működési körből kihagyassék mindaz, a mispecifikusan a közgazdasági tevékenység körébe tartozik? Igen-e vagy nem?

6. kérdés: Az E. M. K. E. titkári (főtitkári) állását összeférhetőnek tartja-e az orsz. képviselői állással? Igen-e vagy nem?

Br. Josika Lajos Branyicska.

1. Gr. Bethlen András.

2. Nem.

3. Nem.

4. Nem.

5. Nem.

6. Elvileg nem.

Barcsay Domokos orsz. képviselő, B. Hunyad.

1. Gróf Bethlen András.

2. Nem.

3. Nem.

4. Igen.

5. Igen.

6. Dehogyan fér.

Sima Ferencz orsz. képvis. Szentcs.

1. Ugron Gábort, a lángelkű hazafit tartom első helyben hivatottnak az állás betöltésére.

2. Díjak felemelését nem helyeslem; mert ez az EMKE iránti érdeklődést fogja csökkenteni.

3. Nem. Mert a tradicio a legbiztosabb alapja a hazafias intézmény iránti lelkesedésnek.

4. Nem helyeslem, hogy az új érdeklődők és áldozatra készek kizárassanak a vezetéstől, mert ez csak azt eredményezi, hogy új alapítók nem lesznek.

5. Nem helyeslem; mert a kulturális élet egyik benső közgazdasági tevékenység.

6. Nem tartom; mert az EMKE titkári állás a titkár összes tevékenységét és az ügyek folytonos és közvetlen vezetését igényli.

Berkö Mihály, birtokos Kolozsvárt.

1. Fő czél működésünkben a politikai pártszínezet nélküli ítélkezés, — mindenik jelölt a közügyek terén érdemeket szerzett, ezen érdemből levonni nem kívánok, midőn véleményét nyilvánított; azonban a négy jelölt között az elnöki állásra Ugron Gábort tartom legalkalmasabbnak, ki nek munka képessége reményt nyújt arra, hogy a kitűzött célt megközelíthessük.

2. Nem.
3. Nem.
4. Nem.
5. Nem.
6. Nem.

Szentkirályi Árpád birtokos, Székely-Udvarhely.

1. Ugron Gábort.

2. Nem.

3. Annyira nem, hogy a magam részéről a törvény és bíróságok védelmét is igénybe fognam venni.

4. Igen.

5. Igen.

6. Százszor nem.

Kovács Lőrincz, 48—49-beli Őrnagy Komárom várából, Emke alapító tag, Nagy-Bánya.

1. Magyar nemzetünk szabadságának kivívása és biztosítása körül tűzpróbát kiállott, a szent ügy vezetésére legmegbízhatóbbnak ngy. Ugron Gábort urat ajánlanám, ötlet ezen kiérdemelt állás elfoglalására minden mágási jelekkel melletti biztos megválasztása reményében, esdye kérem.

2. A régi alapszabályokban meghatározott és eddig eredményében üdvösnek és hasznosnak beigazolt rendszert fenntartani s 2 és 1 forint fizetések mellett maradni óhajtom.

3. Hát? ezen kiszípolozó rendszer alatt nélkülözések mellett megtakarított filléreink által a haza oltárára tett áldozatunkban annyi elismerés se adassék, hogy az ügy üdvös irányításához, az illető alapító még tanácsával se járulhasson. En ezt bar b ár eljárásnak nyilvánítom és kimondom, hogy ennek következei az ügyet veszélyeztetik.

4. Nem. Kormányunk az ország vesztélyére igyekszik nemzetünket működtetni, — Minden anyag felett szabadon rendelkezik. Már mostan áldozatul hozzuk az Emke vagyónát is a kormánynak, az által, hogy ennek megmentése felett örökös alapítókat jogaiktól megfosztani engedjük. Ez égbekiáltó!

5. Semmi esetre sem. Az ez ideig bevált gyakorlat megadja a teendőkhöz az irányt, a tapasztalat az utasítást.

6. Szó se lehet róla, hogy egy lekötöztetett és pártfogalelem alapító egyén viseljen egy, a nemzet életerébe vágó ügynél szerepet. — En egy független, éber lelkű, munkaképes, az ügyhöz hű, egész embert kívánok, a mit adjon meg jobb sorsunk. A fenti 6 pontot feleleteim értelmében sajátomnak vallván, teljesítlet nap i mához mérten várom.

Lázár István, Szilágy-Nagyfalu, alapító tag.

1. Óhajtanám Ugron Gábort s vala-

menyi szilágysági, kikkol érintkeztem, csak öt óhajtták.

2. Nem helyeslem; mert mint látom, úgy is apadnak a tagok.

3. Nem helyeslem.

4. Egyáltalán nem.

5. Nem tartom helyesnek.

6. Semmi szín alatt; a csizmadia maradjon a kaptánál, — jó gomboktól nem lehet jó kárpitos, és vagy az egyiknek, vagy a másinak nem felelhet meg.

Barabás Lajos, unitárius lelkész-tanár Sz.-Keresztúron.

1. Ugron Gábor.

2. Nem.

3. Nem.

4. Nem.

5. Nem.

6. Nem.

Benel Ferencz, ügyvéd, Kolozsvár.

1. Ámbár a megjelölt urak valamennyije iránt őszinte tisztelettel viseltetem, mindamellett éppen a kérdésben foglaltakra tekintettel, Ugron Gábort tartom alkalmasnak arra, hogy a boldogult Bethlen Gábor gróf kezéből kihullott zászlót magához ragadja és továbbra diadalra és dicsőségre vezesse.

2. Nem helyeslem a díjfelemelést és nem remélem a nagyobb eredményt; hiszen csak, hogy egyet említek, a közmondás is azt tartja, hogy jobb a süti krajcár, mint a ritka forint, aztán meg a nap-nap után súlyosbodó anyagi viszonyok is lehetetlenné teszik a tagok szaporodását.

3. Nem tartom helyesnek, mert ez a törekvés egyenlő a jogfosztással és mert a régi alapítók viszonya az egyet irányában két oldalú szerződésen alapulván, az egyoldalulag önkényesen, felbontani nem is szabad, nem is tisztességes.

4. Nem tartom, mert ez a törekvés abba a szerencsétlen helyzetben vezetne, mi szerint az alapító tagság csak írott malaszt maradna az alapszabályokban, azonban alig hiszem, hogy ténylegesen új alapítók ajálkoznának.

5. Nem tartom helyesnek, mert a közgazdaság előmozdítását az egyet egyik főfeladatának tekintem, e nélkül az egyet a szárnya szegett madárhoz hasonlítana.

6. A meghatározottakban össze férhetnek, sőt egyenesen veszélyesnek tartom; mert az egyetnek, hogy ez szabadon, függetlenül és önállóan működhessek, minden pártok felett kell állnia s azt politikai párttól függővé tenni, ellenkezik az egyet legszentebb feladatával: a biztos és nyugalmas működést, a mely fogalom a pártélet küzdelmességével teljesen ellentétesnek látszik.

Harvey bosszuja.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék“ számára fordította: AMICA.

IX.

(Folytatás.)

(18)

Az emberek azt mondták, hogy ez nagyon szép volt a Squiretől; hogy Greennek nagyon jól fizetheti a szolgáltatást, mert máskülönben nem vásárolhatna olyan finom ételeket a beteg számára.

Azt reményelték, hogy legalább a nevét meg fogják tudni Smith Bobtól, e tárgyat nagy elővigyázattal és sok kerülő szóval a falu borbélyá közelítette meg, a kit azért választottak a dolog kipuhatólására, mert, a hogy a többiek meggyőzték, ha majd szombaton délután ide jön, és a két orozája tele lesz szappan habbal, nem mehet el, és nem mondhatja, hogy nem hallotta a maga kérdését ugye?

— Szeretné a nevét tudni? mondá Bob, mihelyt a beretválás műtétében levő szűnet megengedte, hogy beszéljen. Hát nem tudta ezt maga nekem előbb megmondani? Jakabnak hívják. Mi Jakab urnak szólítjuk. Hajdanában művész volt. De nem festő, hanem szobrász, metsző, faragó, vagy ilyes valami. Ennyi az egész, a mit róla tudok; roppant indulatos ember, és azt hallottam, rola, hogy olyan dühbe jött midőn egy munkájával nem volt megelégedve, hogy egy ér megszakkadt az agyában.

Es ez kétszer történt meg vele. Először valami másféfével ezeltől, és a Doktor azt mondja, hogy midőn harmadszor éri ez a baj, az aztán elviszi. De én úgy látom, hogy nem egyhamar pattant meg ismét az ere. Ő nem ért semmit, még azt sem tudja megmondani, mikor éhes. Akar még róla többet tudni? mert, ha igen, úgy forduljon egyene-

M—s.

*) Az u. n. Toppófallan, a legnagyobb zuhatag.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1897. szeptember 11.

Uti emlékek.

III. Trollhättan.

Svédország a tavak birodalma. Tulajdonképen csakis ezeknek egymás között való ömlekedő vizerei képezik a folyamokat, már a mennyben ezek így nevezhetők. E tóki folyásokat azonban jobbra nagy víztömegűek és a vízdőlődnak a vasuti hálózat dacára, még ma is nagyon fontos közlekedő utait képezik. A gyakran tetemes nívau-külömbözések, melyek a vízrendszernek előfordulnak, a vízdőlődnak építést oly tökéletességre fejlesztették, melynek talán a földön párja nincs. Hogy az egyik mélyebben fekvő tóból, a szomszédos, de jóval magasabban szitálótt tóba, vagy fordítva eljuthasson, egész lépcsőrendszert állít be csatornáiban és az utolsó bálmulra látja a völgyben állva és gyönyörködve a hatalmas folyó óriás tömegű vízének szikláról sziklára zuhanásában, hogy a környező hegyek tetőjén árbócokoznak mozognak, óvatosan kikerülve a vízvesztéseket, melyek a hajót pozdoriókba törnek.

A Werner-tónak, mely pontosan ép meggyőzően akkor, mint a Balaton, egyetlen ki-
folyása a Götaelfe hatalmas víztömegű folyam, mely Göteborgig haladtában Trollhättanál a világhírű vízvesztéseket alkotja, egy-
ből kitűnő példát mutatva be a csatorna-
építés remekművésének.

Göteborgból reggel 1/2 9-kor elindulva gyorsvonattal egy és háromnegyed óra alatt — hajón 5—7 óra — Trollhättanba érünk, mely körülbelül 6000 lelket számláló, fából épített csinos kis munkás városka. 225 ezer lőerőt képviselnek a Götaelf vízesei, nagy gyártelepek sorakoznak és használják ki azt az olcsó és soha nem apadó perpetuum mobilét.

A vasuti szállóban olcsó és nagyon szép szobákat foglalva, a „Grand Hotel“ omnibuszán Akersvassi-ig kocsizunk, hogy a vízvesztéseket és csatorna-műveket a folyamán felfelé haladva, tehát szembe élvezhessük, illetve szemlélhessük.

Mindjárt a kocsis megállólhelynél találjuk a csatorna torkolatát, mely 11 lépcsővel a vízeseiket kikerülve, másfél kilométernyi hosszúságban a 33 méternyi nívau-külömbözötet, mely a felső (trollhättani) és alsó (akersvassi) bejárat között van, kiegyenlítő, illetve a hajóknak lehetségesé teszi a vízesekek dacára az akadálytalan közlekedést, úgy a hegyre fel, mint lefelé.

Minden egyes csatorna-lépcsőzet 20 méter hosszú és 6 méter széles, mélysége szintén 6 méter. Két végén kétszárnyu nehez kapu van, mely a szükségeshez képest zárható és nyitható egy könnyen kezelhető szerkezet által. Ha már most egy hajó felfelé óhajtat menni, bejön, vagy bevonszoltatik az első csatorna lépcső medencéjébe s a kapu utána becsukatik.

A felette levő mozgósabb medencéből erre alkalmas szilipek felvonásával az előtte bezárva álló kapu át annyi víz folyik

az első medencébe, míg annak vízszintje s vele a hajó is felemeltetik a második medencez szintjére. Ekkor a hajó előtt levő kaput megnyitják és a hajót a magasabb medencébe vonszolják, hol a procedura tovább foly. Szakadatlan sorban jönnek egymás után a hajók, érdekes képet nyújtva, a mint egymás felett emeletenként sorakoznak. Egy másik ily lépcsős rendszerű csatorna közvetlen az első mellett a felfelé jövő hajókat szolgálja, fokonként súlyosztván azokat a 33 méter ma asból.

Több helyen a csatorna mentén tágas tőszert medencék vannak, hogy a hajók egymást kikerülhessék. A rend példás és a szolgálat meglepően gyors.

Körülbelül 10—15 perc alatt egy hajót felemelnek, így a 11 medencét 2 1/2 óra alatt megjárhatja a hajó. Évenként 6000-re megy az itt átvonuló gőzcsők, vitorlások és teherszállító barkák száma. Érdekes maradványai láthatók a múlt században Polhem svéd mérnök által magában a Götaelf-ben a vízesekek mentén megkísérlett, de az óriási nehézségek miatt abbahagyott ilyenmő lépcsős csatornának.

Akersvass-tól a vadul zuhogó Götaelf balpartján felfelé az u. n. Kärlekens-Stig turistá uton fenyő erdők és hatalmas sziklák között haladva és gyönyörködve a meredek partok közé szorított hatalmas víztömeg sötétkeék színében, rövid félóra múlva magunk előtt látjuk a „Pokol-zuhatagot“ (Helvetesfallan). 7 1/2 méter magasból óriási zajjal törtet alá a sziklákon a Götaelf, fehér habokat turva mérgében. A „Hotel Utsigten“ (kilátás)

Babarczy Ferencz, kir. adófelügyelő.
S. Szil.-György.

1. Gr. Kun Géza.
2. Nem helyeslem.
3. Nem.
4. Nem.
5. Nem.
6. Igen.

A honvédménház rejtelméi.

Budapest, szept. 9.

A „Hazánk” írja:

A honvédménházbeli állapotokról a következőket panaszzolják el az egyes öreg 48-as honvédek:

*

Alig egy éve, hogy Cseray ezredes távoztával Szentimrey Kálmán 48-as honvédszázados, volt képviselőházi terembiztos neveztek ki a honvédménház parancsnokának. Azelőtt a bajtársi jóindulat volt az irányadó a honvédménházban s a tiszték és közlegények között — a fegyelem betartásával — valóságos testvéri viszony uralkodott. Szentimrey Kálmán parancsnoksága óta mindez megváltozott. Igazi tömlőcsetartói szellem vonult be vele a menedékházba. Böttel kezében harsány káronkodások közt jár a szabadságharc megrokkant katonái közt, mintha, azok nem is a nemzet kiérdemelt kegyét élvező agg harcosok, hanem büntetésüket kiülő rabok volnának. Nem kevésbé külömb magatartást tanúsít a parancsnok ur az öreg honvédek iránt, mint a minőt tanúsítottak az osztrák börtönök a szabadságharc foglyai irányában. Szentimrey parancsnok azzal kezdte meg működését, hogy börtönt akart berendezni a honvédménház falai közt, az egyes előtte talán nem teljes mértékben meggyűnyödő öreg honvédek részére. Ezóta is a legkisebb kihágás esetén a legdrágább büntetést az öreg katonákra s a kik pihenni tértek a honvédménházba, csak a keserűség könyveivel szemükben hunyhatják le szemüket. Ez az eredménye annak is, hogy a menedékház több tagja, természetesen nem a parancsnok kegyenczei, kész elhagyni a menházat és inkább koldusbotot venni kezébe, minthogy a mai türethetetlen állapotokat viselje.

*

Szemtanuk állítása szerint az 1848—49-es honvédeknek soroksári-uti menedékházban történt meg az szomorú eset. Van a menedékházban egy öreg lakója — Postás Lajosnak hívják — aki agóra gyöngöségei mellett szelítőt is, minek folytán a szavakat is hebegve ejti ki. A szegényember a szabadságharc alatt több csatában állt vívóhelyt; volt Isaszegnél, Temesvárnál, Piskiné, megsebesült s így ő is a harcztéren szerzett érdemei jutalmul került a menedékház rokkantjai közé.

A múlt jónap egyik vasárnapján történt, hogy Postás Lajos agg honvéd valamit — lehet, hogy nem helyes dolgot — mormolva ment el az ebédlő egyik asztala mellett. Ezt meghallotta Szentimrey parancsnok s utána ment a szélhűdött Postásnak.

— Mit mondtál gazember?

Ez magyarul kezdte magát, Szentimrey parancsnok pedig először botjával sújtott rá, aztán arczul verte az öreg szelítőt negyvenyolcas honvéddel. Bajtársai könyezve borultak az asztalra s az nap alig evett ott valaki közülük ebédet.

Az öreg postás Lajos a sértés után revolvért vásárolt, hogy azzal megölje magát, mert az olyiselet szegény nem akarja túlnéni. Valahogy neszt vette a dolognak Szentimrey Kálmán parancsnok s azt sejtve, hogy a vérgiantott ember ellene akar merényletet elkövetni, a forgópisztolyt karhatalommal

elyettette Postástól, a kit aztán fogságra is elítélt.

Ennek az esnek a híre kiszivárgott a Ferencz-város külső részeibe és ott érhető nagy elkeseredést keltett Szentimrey parancsnok iránt, a kinek azt a tettét semmi, de semmi nem mentheti.

*

Ilyen s hasonló panaszok merülnek fel a honvédménház mostani parancsnokának működése ellen, de nem akarjuk azok sorozatát lenyomtatni. Az itt felemlített eset is megdöbbentő s épp ezért kérünk mielőbb pártalan és szigorú vizsgálatot, melynek során a többi dolgokra is világosság esik. Öreg honvédeink részére pedig kiméletet, méltanyosságot és igazságot követelünk.

A hét krónikája.

Kolozsvár, szept. 11.

A politikai életben még mind teljes csend honol. A hon atyai mélyen hallgatnak s a hosszas obstrukciós viták fáradsámai pihenik. A kormánynak sincsenek különösebb tervei — vagyha vannak, azokról mélységesen hallgat.

Inkább figyelő állást foglal a dualiztikus szívének fájalmával tekint a bomlódó Ausztria felé, a hol a német és cseh elemek folytatnak egymással élet-halál harczot s nincs többé a a Badeni-kormány, a mely a széthúzó elemeket összeforrasza.

Ez a tíz a Bánffy-kormányt is égeti, a mennyiben nyakán van a kiegyezési vita. Ámde ha túl a monarchia másik felében felbomlik az alkotmány, hogyan lehet alkotmányos politikát folytatni, — kiegyezési szerződést kötni olyan állammal, melynél épen az alkotmányos garanciák hiányoznak.

Ez buzdítja Bánffyt és ez nyugtalanítja hivat. Az új országgyűlés időszaka közeledik, az idő nehéz és a jövő rejtélyes. — Ha Ausztriában még rosszabbra fordulnak a viszonyok, a magyar kormányra is nehéz napok virradnak. Az ellenzékek közt fejezverásútnet lejárt, s a közelebből összejövő parlamenti élet viharosnak ígérkezik. A Bánffy hajói gyöngék s azt a vihart, mely a bomlott politikai helyzetből keletkezik, aligha megbirja.

*

A magyar közéletnek ismét halottja van. A hírneves tudós, az öreg Pulszky Ferencz, kinek nevét a múltvilág ismerte, 83 éves korában csendesen elhunyt. Pulszky rengeteg tudása és kétségkívül nagy tekintélye dacára sem vitt vezérszerepet, de azért minden tekintetben karának érdekes és tiszteletreméltó alakja volt.

Politikai sikerei sohasem voltak, — mert politikai karaktere nem állta ki a kritikát s a megpróbáltatás óráiban rossz helyzetét zivizesen cserélte fel a joggal, elvei feladásával is. Azt azonban el kell ismerni, hogy tudományos téren a magyar nemzetnek becsületet szerzett, a miért halála után tisztelettel és elismeréssel kell emlékeznünk róla.

*

A hétnek nálunk tanulságos története az a színházi esemény is, a mely abban nyilvánul, hogy immár egy hét óta adják a színházban Trilbyt, a mely színmű tulajdonképen tárgyat a hipnozis köréből veszi, te-

hát egy olyan rejtély jelenségéből, melynek magyarázatát még nem adta senki s a melynek hatásait pusztán különleges, ugynevezett századvégi ideg ingerlő cselekvénye idézi fel.

A színműtörök tanulhatnak ebből a jelenségből eleget. Nincs olyan Madách, nincs olyan Katona József, olyan Vörösmarty, sőt olyan Shakspeare sincs, a ki nyolcz-kilencz estön át egy darabjával fenn tudná tartani a közönség érdeklődését. Még is csak igaz az axioma, hogy az író értes meg a kor szellemét, ha boldogulni akar, mert ha realis — hogy ne mondjuk naturalis — a korszellemem, hiába küzdünk ideálok mellett, mert bizony a közönség felre fordul az ártaftanul naiv rajongóktól.

Nincs semmi ürvendés ebben az irányzatban, de a tömeg mindig hatalmat jelent s egyesek ellene nem küzdhetnek.

Hogy kétszámra lehet adni Trilbyt egy aránylag kicsiny városban, olyan jelenség ez, mely már enervált idegzetűnkre mutat, a melynek ingerlésére erős, de egyszerűsággal ártaftalmas és romboló szerrel lehet hatni. Lejárt már a verőfényes költészet kora s a verizmus bontotta ki szárnyait az irodalom fölött is. Csengő rímek, költői metaphorák s a fantázia ideális alakjai többé nem érdekelnek — hanem keressük a szinpadon is azt az életet, mely tele van az élet mindennapi színeivel és azokkal az aprólékos szerekekkel, melyek az érzékiséget ingerlik.

De ez nem az igazság. Ez a korszellem beteges kinövés épen úgy, mint a milyen beteges kinövés volt valamikor a hyperromantika, melylyel a költők az ellenkező szélsőségbe estek.

Az igazság valahol közbül van.

Krónikás.

„Trilby” és a hipnozis.

— Trilbyk és Svengalik figyelmébe. —

Ide s tova már egy hete annak, hogy a szinlapokon egyebet nem látunk, mint ezt a szót: „Trilby”.

A „Trilby” tehát nálunk is bevált. Az előadásoknak még mindig akad újabb és újabb közönsége, épen úgy, mint a fővárosban s mint a vidék többi nagy városaiban.

Természetesen fényes kiállítással, gondos előadásban mutatták be mindenütt a darabot s a közönség, a sajtó mindenütt elmondta, hogy a darab maga mint dráma alig ér valamit, csak egy dolog teszi érdekessé: a hipnozis.

Most, hogy a „Trilby” előadások már nálunk is lezajlottak, nem mulaszthatom el, hogy meg ne emlékezzem ezzel kapcsolatosan a hipnozissal, mert fölülte érdekesnek találom, hogy abban a darabban, melynek minden érdeme és érdekessége csak a hipnozis, mindent jól csinálnak, egyedül egy dolgot hibáznak el itt is, egyebütt is állhatatosan: a hypnotikus jeleneteket.

A hypnotizálók, a hypnotizáltak, mind csak tapogatóznak, próbálgatnak, a nélkül, hogy a hipnozissal magával, annak egyes jelenségeivel, hatásaival tisztában volnának.

E czikkemben egyinkint fel fogom sorolni mindazon hibákat, melyeket a hypnotikus jelenetekben elkövetnek, de megjegy-

zem, kifogásaim nem csak a mi előadásainkat, hanem a máshol produkált „Trilby” előadásokat is érintik.

A Svengalik altatási módja mindjárt arra vall, hogy egyáltalán nincsenek tapasztalataik ezen a téren, mert akkor tudhatnák, hogy olyan kéz és tenyérmozdulatokkal, melyekkel őt ejtik delejes álomba „Trilby”-t semmiféle élő lényt nem lehetne álomba ejteni. A hipnotizőrök egyáltalán nem úgy tesznek. A Svengalik játszó gesztusaitól, nem véve ki Fenyvesit sem, bizony csak az alszik el, a kinek a szerepe úgy hozza magával. Az egész produktio azt bizonyítja, hogy az olyan orvosoktól kértek tanácsot, a kika a hipnozist csak könyvből ismerik.

Es hozzá meg milyen sajtáságos a mód, a hogy ezek a Trilbyk delejes álomba esnek. A műtét alak ide-oda mozognak, kapdosák fejüket, míg végre hosszas erőlködés (néha nyögés!) közt elaluszának. Vagy pedig kiképzhetet el olyan hipnotizálást, hogy az illő ellent akar szegülni, el-el fordítja a fejét és a hipnozis pár pillanat alatt mégis beáll.

Es aztán milyen nevetséges az, mikor a hipnotizált ingadozó, megtört testtel megy oda a hová a hipnotizőr parancsolja. Hiszen a hipnotizáltak a legpontosabban és leghatározottabban kell teljesítenie a parancsokat.

Hanem mindezeknél sokkal furcsább az, mikor a hipnotizált médium kritika alá veszi (!) azt, a mit neki suggerálnak. A médium mánakodik (!) és nem akarja azt írni (!) a mit neki diktálnak. Ugyan ki tanít ilyen bolondokat (!) De ez egy még hagyján, hanem az is megtörténik mindenik Trilbynél, hogy a levélírás végére valósággal elpirogyodik (!) azért, hogy neki olyasmit kellett leírni.

Az effélék lehet, hogy meghatják az érzékeny nézőt, de a valóságnak sehogy sem felelnek meg; valamint nem felel meg az sem, hogy a médium az első és második szolításra nem felel s így Svengalik harsány hangon kiabál rék többször, mindaddig, míg engedelmessékedik.

No, de hát ezek nagy része nem is mind a játszó hibája. Nagyon sok elő van ezekből írva az instrukciókban, mi azt bizonyítja, hogy a szerzőnek sem voltak közelebbi tapasztalatai a hipnotizmus ténén s számított arra, hogy a közönségnek még kevésbé lesz, a miben különben igaza is volt, mert senki sem emelt még kifogást ellene.

Égész sorozatát az ellentmondásoknak sorolhatnók még elő a darabból, de minek tegyük, hiszen akkor a darab voltaképeni tárgyát kellene megtámadjuk.

Mert hiszen Trilbynek a fejszaggatását veszik el a hipnozissal: holott a hipnozis után, épen főfájást kapnak.

Avagy mit szólna a szerző ahhoz, ha épen az ellenkezője bizonyulna be az ő theoriájának, mint a hogy csak nem be is bizonyult közelebből: mikor egy kitűnő énekesnő hypnotikus szemek merev nézésének hatása alatt a hangokat összeavarta és oly hamisan énekelte, hogy az előadást félbe is kellett szakítani, nehogy kifutóják.

Hogy „Trilby”-t nem ennek a problémának a megfejtésére írták, az valószínű.

(B. Á.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 11.

— Kolozsvár város tagosítása. A városi szakosztályok tegnapi gyűlésén napi rendre került Kolozsvár határa tagosításának jó ideig megfellelt ügye. Örömmel vették tudomásul, hogy a pénzügyminiszter a város lejtmereszt belterületeinek újabb felmérését eljettette. Ez által a tagosításnál nagyobb költséget fognak megakarítani. A miniszter kikötötte, hogy a kataszteri igazgatóság részére a lejtmereszt területről a város állami hozzájárulás nélkül köteles térképet készíteni. A szakosztály ezt teljesíthetőknek véli, de kifejezésre kívánja juttatni, hogy a költségekhez az állam részéről szokások 20% hozzájárulásra minden esetre igényt tart. — Polez Rezső városi képviselő szeretné, ha a kolozsvári törvényszék venné át a tagosítás ügyét. Érdekelte férfiak a beállt változásoknál fogva nincsenek a bírói karban. Polgármester szüksegesnek tartja, hogy az ügy a delegált tordai törvényszék kezei között hagyassék. A belváros határpontjait valószínűleg még a héten kijelölik a térképen is és a természetben is és tavasszal már kezdetét veszi a tagosítás.

— Az Emke választmánya holnap d. u. 3 órakor tartja gyűlését a városház közgyűlési termében. Ez a gyűlés fontossággal bír, mert Bethlen Gábor elnök halála óta ez az első választmányi gyűlés. Feladata a holnapi gyűlésnek az elnöki választó közgyűlés idejének és helyének megállapítása, valamint az alapszabály tervezetnek beérkezett vélemények és javaslatok feletti határozat hozatala.

Az Emke életében és működésének irányításában forduló pontot képezhet a közelébbi választmányi és közgyűlés. Felhívjuk az Emke alapító és választott választmányi tagokat, az Emke ügye iránti érdeklődésre.

— Hirdetési oszlopok. A város Schwarz Lipót és társának bérbe adta a hirdetési táblák és oszlopok felállítás jogát. A szerződést a városi tanács kötötte meg Schwarz Lipóttal. A hirdetési bódékat, a mikor felállították, mindenki izléstelennek találta. E miatt felszólalás történt s a szakosztályok tegnap gyűltek az ügyet. Schwarz beadványa a naprendre került. Ebben a vállalkozó a tértérre s a belváros főbb pontjaira hajlandó díszesebb oszlopokat is készíteni. A dolgok kiadták az jogi szakosztálynak véleményezésre végett.

— A sétatér díszítése. Kolozsvár újabb időben ürvendés fejlődésnek indult sétatérén főképen az idegenek figyelmét most az a pompás kivitelű szökőkút ragadja meg, mely végleges befejezést a napokban nyert azaz, hogy a külső fő oszlopaira tegnap óta helyezték el a 4 tritonot. Ezeket a löstest embereket igen sokan bámulják, mióta őket megillető helyükre kerültek, és tényleg igen jól sikerült alakok ezek a terrakottából formált tritonok. Most, hogy a szökőkút immár teljesen készen van, nem lesz érdektelen a nagy közönségre, ha elmondjuk, hogy ennek a pompás műnek tervezője Pákei Lajos mérnök, a ki ezzel is bizonyította adja kiváló tehetségének és finom művészetének. A szökőkút konstrukciója egyike a legsikerültebb alkotásoknak, s mi kolozsváriak csak örvendhetünk, hogy a szép mű nem csak a miénk, hanem kolozsvári férfinak a mű alkotása és kolozsvári iparosok munkája. A cement munkát Tessitori és Gurisatti cég szolgáltatta, s elmondhatjuk, hogy kitűnő munkát végeztek. A csővezeteket Hubert Iván városi mérnök sikerült tervei szerint építették meg. A tetőn lévő nagy vastalat Pákei tervei szerint a Solymosi és Kosech cég vasöntődjé kizsintette s dícséretére válik e derék mű illető gyárosoknak. A nagy tálon levő apró oroszian fejeiket és békákat a Tessitori és Gurisatti cég rajzolója Barabás tervezte. A terrakotta munka vagyis a szökőkút szoboralakjai a Drascha és társas bécsi cég gyárából kerültek ki és igen szép kivitelűek. A szökőkút körüli kertészeti díszmunkát Zobátsz Ferenc, ezt a nagy igyekezetű, fáradhatatlan és kitűnően képzett kertész valja mesterének Zobátsz méltán büszke lehet arra a mit ő a jelen évben a sétatéren produkált. Mindennek el kell ismernie, hogy a sétatér színpítésének és kifejezésének munkájából a java rész Zobátszot illeti. A mint értesültünk, még épen nem nyert teljes befejezést ezzel sem a szökőkút, mert a főcsőre a különböző vízszórócsöveket még ezután fogják megrendelni, a mi bizonyára csak emelni fogja a különben igazán szép művek ő külső hatását. E jeles alkotásról szólna nem mulaszthatjuk el elismerni, hogy nem emlékeznünk meg az úgy tanács eladója Salamon Antálról is, a ki egész studiumot csinált a dologból és nagy része van abban, hogy ilyen nagyszabású mű lett elhatározva és a terv gyorsan megvalósul.

— Új tudor. A kolozsvári egyetem ma volt az idei tanévben az első tudori felavatás Kiszfaludi Lipthai Sándort, a kolozsvári előkelő társaság kedvelt fiatal tagját, id. Lipthai Pál kecskeméti nagybirtokos, volt országgyűlési képviselő dékát fiát avatták fel az államtudományok tudorává. Az új tudorok sok jó ismerőse gratulált felavatásához Lipthai dr. ar egyidejűleg nyerte el az államtudori fokot Schönstein Márton, államvasuti tisztviselő is, a kit szintén sokan üdvözöltek felavatása alkalmával.

— Érdekesnek ígérkező országos kerékpár — pálya — versenyt rendez a jelen hó 26-ik napján a kolozsvári kerékpáros egyesület. A programba eddig nyolcz versenyszám van felvéve, mely azonban még egy igen érdekes számmal fog szaporodni, a mennyiben kellő számu jelentkezés esetén külföldiek versenye is rendeztetni fog. A verseny is rendeztetni fog. A verseny iránt nemcsak a hazai, hanem külföldi sportférjak is nagy érdeklődést tanúsítanak, a mit bizonyít az, hogy már eddig három külföldi kiváló sportférket ígért meg a versenyben való részvételt. Eddig jelentkeztek már a külföldről H. Michellet Róma bajnoka, {Francziaországból} Lucien Maxim {Bécs} és H. Neppel {München}. Ez a körülmény minden esetre rendkívüli érdekességet kölcsönöz a versenyeknek, melyekre az egyet nem előkészületeket tesz. A napokban közölni fogjuk a versenyok részletes programját.

— Eskütétel. Marschalkó János dr. egyetemi tanár, a kolozsvári egyetem börgyógyászati klinikájának igazgatója ma letette a, mint ujonnan kinevezett tanár az esküt az egyetemi tanács színe előtt.

— Cseray Jánosné, Zathureczky Emil a urnő, a sepi-szent-györgyi székegyházi történelmi múzeum megalapítója s a kolozsvári történelmi múzeum tiszteletbeli tagja Damjanich

21804—897

tan.

732. 1—1.

Hirdetmény.

Kolozvár sz. kir. város hivatalai részére az 1897—98. téli időszakra 270 kurtá 31 búkká bezerzése válván szükségessé, felhívjuk a vállalkozókat, hogy szabályszerű írásbeli zárt ajánlataikat legkésőbb 1897. évi szeptember hó 16-án déli 12 óráig a városi tanács iktató hivatalába adják be és ugyanaddig a mintákat is a városház udvarán állítsák fel.

Bánatpénzül a kért árak 5%-a a városi házipénztárnál készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban előlegesen letendő és a házipénztár által erről kiállítandó elismervény az írásbeli zárt ajánlathoz csatolandó.

Az árlejtési és szerződési feltételek a városház I. emeleti 9. 10. számú irodájában dr. Szabó Gyula v. tanácsos úrnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozvár sz. kir. város Tanácsának 1897. augusztus hó 24-én tartott üléséből.

Albach Géza, polgármester.

10—1897. b. m. sz.

731. 1—2.

Árverési hirdetmény.

Néh. Lőnhart Ferencz volt erdélyi püspök ó exoja magánhagyatékában, maradt körülbelül 25.000 forintra becsült rózsamái, strázsai és f.-gáldi borokat és bóródevényeket a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 8104—1897. sz. végzése és nagys. Novák Ferencz ur kir. tanácsos, mint kiküldött status-biztos intézkedése folytán folyó évi október hó 1-ső napján és folytatólag a következő napokon mindenkor d. e. 9 órákor Gyulafehérvárott a várbán lévő pinceszékhelyiségeknél a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett nyilvános önkényes árverés útján el fogom adni.

Közelebbi adatok és feltételek megtudhatók fentvezetett status-biztos úrtól és alólírott kir. közjegyzőnél.

Gyulafehérvár, 1897. augusztus hó.

Dr. Téri Ödön,
gyulafehérvári kir. közjegyző.

Sz: 759—1897

736. (1—1.)

bvgbh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Bánffy-hunyadi kir. járásbírósnak 2462—1896. sz. végzése következtében Farber Henrik javára Kovács István és neje b.-hunyadi lakosok ellen 26 ft 12 kr. tőke-hátrány és eddig összesen 2 ft 20 kr. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával 1896. ápr. 28-án bíróság lefoglalt és 941 ft-ra becsült házipórtokok, egy kocsi és egy bivaltheléből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 7354—1897. számú kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alpereseknél B.-Hunyadon leendő eszközölésre 1897. évi szeptember hó 15-ik napjának d. u. 10-órja határidővel kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériatelt ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron adjuk el adatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Bánffy-Hunyadon, 1897 évi szeptember hó 4. napján.
CSUTAK JÁNOS,
kir. bírósági végrehajtó.

(KONDOR)

DEBRECZENBŐL!

A szőlő idény beálltával sokoldalú panaszt tapasztaltam, mivel itt a szőlőtermés ez évben nem sikerült, hogy drága, mivel állunk centra kitűnő jó csemege-szőlő termésünk van és nekem az országban legnagyobb telepem finom csemege szőlőkben, melynek áldásában kívánom részesíteni az igen tisztelt egy helybeni, mint vidéki vevőimet is, mátlól kezdve adom **kiló és nagyobb mennyiségben** a világhírű legjobb

passzatuti muskotály-szőlőmet 32 kr.

minden más sasella finom fajokat 30 kr. kilóját, — megrendelésre olcsóbb fajokat is hozatok.

Az utóbbi érkezési finom faj görögdiannyemet daczára, hogy az árak felmentek leszállítottam és azt csoportokba osztva 10. 12. 15. 20 és 25. kr. értékben adom darabonként, — mely sokkal edesebb, mint az előbbi szállítmányok. Tartok finom turkesztant és ananász sárgát, Remek, szép, jó olasz és magyar őszi duranezal baraczkot, befőzni és enni valót.

Legmelyebb tisztelettel:

729. [2—2]

KONDOR KÁLMÁN,

Belhid-uteza, „Angolkirálynő”-épületben.

ÖNKÉNTES URAK FIGYELMÉBE!

Teljes felszerelés 80 frttól 200 frtig.

Szakszertű és személyes vezetésem alatti katona szabó üzletben, minden fegyveremhez tartozó önkéntes urak a fennálló szabályok szerint és izlésesen 80 frttól 200 frtig felszerelnek.

Mint tanult katona szabó 1866. év óta működök Erdélyben, ez előtt mint honvédkerületi most az 51-ik sor és 12-ik tüzérezred szabója. Minden egyes ruhadarabot magam szabom, próbálom és az én személyes felügyeletem alatt készül el!

Képes vagyok tehát minden e szakmába vágó igénynek legjobban megfelelni, miért is becses rendelményekkel megbízni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel:

SEBESTA J.

egyenruha és polgári szabó, Hid-uteza.

698. 4—x.

BRAUN MIHÁLY

HANGSZERKÉSZÍTŐ,

Kolozvárt, Széchenyi-tér 7. sz. alatt.

Babos-palota.

Ajánlom a mélyen tisztelt közönség becses figyelmébe újonnan berendezett

hangszerkészítő üzletemet.

Saját gyártmányu hegedűk, gordonkák, gitárok, csiterák, cimbalmok, fa és bőrfúvóhangszerek, valamint azok alkatrészeinek nagyválasztéku raktára; továbbá német és olasz hurokat.

Mindennemű javítások pontosan és olcsón eszközöltetnek. — Vidéki megrendelések gyorsan teljesítetnek.

696. (5—5)

Meglepő találmány!

„ANTIKORIS”

önműködő poloska-fogó.

Alkalmazva már az első éjjel nyugodtan alhatunk bármilyen poloskás lakásban. Lehetetlené teszi, hogy a poloska a fekvő helyekbe jusson és biztos sikerrel tisztítja a lakást a poloskától.

Az „ANTIKORIS” praktikus és sikeres volta hivatalosan el van ismervé. 612.(4—10)

Egyetlen próba meggyőz mindenkit ezen készülék csatlakoztatási hatásáról és nélkülözhetlenségéről.

Csak egyszer szerzendő be, ugyezólván örökös.

Ára 4 daraból álló készletnek használati utasítással együtt 1 ft 40 kr.

Központi főraktár: Budapest, VI., Teréz-körút 38. sz.

— (Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan eszközöltetnek.) — Vidéki viszontelárúsítók fix vásárlás mellett kerestetnek.

MEZŐGAZDASÁGI BANK

ÉS

takarékpénztár részvénytársaság

Kolozvár, Jókai-utca 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% kamatot

fizet a tőke kamatadót is az intézet sajátból fizeti, úgy, hogy a betevő tiszta kamatot élvez.

BETÉTEK

rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Minden a bank és takarékpénztári ügyletekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál

676. 4—5.

az igazgatóság.

Torda-Aranyos megye

(Torocezkói járás)

Alsó-Szolcsva és Felső-Podsága egymás mellett fekvő községek határában levő

Páska Simon Alsó-Szolcsvai lakos tulajdonát képező

2500 hold területű

búkk erdejében

az idei bő makktermés bérbe fog kiadatni.

Az erdő állami és viczinális köz közlekedési utak mellett fekszik. — Bérbe venni szándékozók tulajdonossal értekezhetnek. Posta-távirda helyt. 728. 2—3.

Igen jól kezelt sör poharaként 7 kr.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, miszerint Belközép-utca 40. szám alatt általam a kor igényeinek a

„TIROLIHOZ”

czimzett vendéglőt megfelelően berendeztem
Hol minden törekvésem oda irányult, miszerint úgy az étek, valamint az italok a legjobbak és jutányosabb árban kaphatók legyenek.

Az italok tisztaságáról, valamint tisztán való kezeléséről mindenkor felelősséget vállalom.

Továbbá van szerencsém tudatni, hogy vendéglő helyiségemben abonásokat, valamint diákokat akár alsóbb, akár felsőbb iskolákból étkezésre a legjutányosabb árban havonként felfogadok. A nagyérdemű közönség becses pártfogását továbbra is kérve maradtam

teljes tisztelettel

HAMZÁK ALBERT,

vendéglős.

735. 1—1.

Igen jól kezelt sör poharaként 7 kr.

HORVÁTH BOLDIZSÁR

ELSŐ ERDÉLYI CZIMBALOM-KÉSZÍTŐ

— KÖMÁLALJA-UTCA 11. SZÁM, KOLOZSVÁRT. —

Több kiállításon nyert kitüntetést.

1878 Békés-Csabán arany oklevél
1883 Gyulaán bronz érem
1887 Deesen bronz érem.

1881 Debreczen bronzérem és állami jutalomdíj
1888 Kolozvár közreműködési dísznő és jutalomdíj.

Van szerencsém felhívni a nagyérdemű miért közönség becses figyelmét, 18 ik éve küzdelem és szorgalmam által abba a helyzetbe jutottam, hogy képes vagyok bármiféle cimbalom készíteni.

Feneknélküli saját találmányom, melynek hangja szakértők előtt elismerést nyert, finom dallamos és esengő hangjáról. Készítek nép-zenekeba is 60 frttól 80 frtig. — Javításokat úgy helyben mint vidéken, pontosan elkészítek.

Jelenleg készlet cimbalmainat ajánlom 30 frttól 200 frtig. Saját készítményeim fonott (Bassus) hurjainak 15 krtól 20 krig. Ugyazint izléses cimbalomverő fáimat különböző fából 1 forinttól 2 frtig.

Alázatosan kérve a nagyérdemű miért közönség becses pártolását Kész tisztelettel

674. (2—8)

HORVÁTH BOLDIZSÁR.

Kiadó!

Szamosujvart a főtéren levő

„Hungária”

kávéház és vendéglő

ez év október elsejétől

haszonbérbe kiadó, esetleg az üzlet eladó.

Értekezhetni lehet Szily Zsigmond üzlettulajdonossal Szamosujvart a „Korona”-szállodában. 733. 1—1.

Német órákat

kíván adni mérsékelt díjért egy nő, ki a német nyelvet tökéletesen bírja és már több évig német nyelvben jó eredménnyel oktatást adott. — Cím: Karay Antónia Kolozvárt, Óvár, Klastrom-utca 1. sz. földszint. 734. 1—1.

Olcsó gyógyfürdő otthon!

A MILLENÁRIS KIÁLLÍTÁSON KITÜNTETETT

„Vásártelki természetes vaslápsó”

(Eisenmineralmoor).

a francsbadai moorfölddel szemben 77%-os kénsavas vaslégal tartalom miatt különösen házi gyógyfürdői ezélokra: vörsegenység, sápkör, görvélykór, gyermekeknek Scorbut, a bóróbetegségek, izom és izületi csúzk, köszvény, idegbetegségek, ideges fájalmak, hűdésék, ivarszervi betegségek, kiváltképen: a méh helyzet vagy alakváltozásánál, a méh idült lobja, duzzadása, a petefészek lobterményei, hiányos vagy igen böhavi vérzés, magtalanság, elvetelésre való hajlam, a méh, hüvely és a hólyag idült hurotja és a fehérfoylas, [Huzar albus] stb. esetekben, rövid idő alatt biztos gyógyhatású és felülmutatatlán. A használati utasítást és a legelső orvosi tekintélyek részéről nyert elismerő bizonyítványokat tartalmazó részletes ismertetést kívánatra bérmentve küld a

„Vásártelki természetes vaslápsó telep”

633. (4—10)

intézősége Kolozvárt.

A legértékesebb és legkedveltebb

Kolozvárt, Fötér 9. sz. a.,

(a báró Jósika-palotában)

NAGY JÓZSEF

ország alatt (1852. év óta) fennálló

ÉKSZER-ÜZLETBEN,

a mely különös gondot fordít arra, hogy áruai a legjobb minőség és a legszolidabb árak mellett a legkényesebb igényeket is kielégítő kiváló izléssel s az időnkénti újdonságokra való figyelemmel legyenek megválasztva, mindennemű

drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst áruk

a legjutányosabb árakon és legdusabb választékban kaphatók. Kiválóan nagy raktár: gyűrűk, függők, karékek, hajtók, broszok, mellék és amulettekben, colliék, szuszuk, női- és férfi órák, lorgnet, óra és nyak-láncok; továbbá ezüst asztalkészletek, asztaldíszek, evőeszközök, kelyhek és serlegekben, tálcák, kanak, poharak, gyertya tartók, zsirandolók, ezüst fogantyus séta-pálcák, dohány és szivartárcákban stb. stb.

Elvállal az üzlet és kiváló gondnal teljesít mindennemű — e szakmába vágó — javításokat.

Teljes értékben megvesz vagy új áruval becsesrel régiségeket, valamint ócska arany- és ezüst tárgyakat és törmelékeket.

Vidéki megrendeléseket — nagyszámu vidéki vevőire való tekintettel — a legpontosabban teljesít. 376. [18—20]

Legjutányosabb és legdusabb

FELHIVÁSI!

FRANK KISS JÁNOS FIAI

ÜVEG ÉS PORCELLÁN KERESKEDÉSÉBEN

Kolozvárt, fötér 33. sz.

Az üzlet felosztatása miatt mélyen leszállított árak!

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni, hogy a beállott gyümölcs idényre dusan felszerelt nagy raktárunkban a közönséges és jobb fajta befőttes, dunsztos és ugorkás üvegek kiváló mélyen leszállított árakban szerezhetők be.

Nem különben a kipróbált a eddig a legjobbnak bizonyult szabadalmazott légmentesen záró befőttes, dunsztos- és ugorkás üvegek tetemesen olcsóbban kaphatók.

Sör, Liqueur, Viz, Bor és Compot készletek valamint az itt fel nem sorolt czikkek is feltűnő olcsó árban számittatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

464 17—x.

Tisztelettel

Frank Kiss János fiai.